

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету комп'ютерних
інформаційних технологій
Ігор ЯКИМЕНКО

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

“30”

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Фізика»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 17 “Електроніка, автоматизація та електронні комунікації”

спеціальність – 175 „Інформаційно-вимірювальні технології”

освітньо-професійна програма – „Технології інтернету речей”

Кафедра комп'ютерної інженерії

Форма навчання	Курс	Се-местр	Лек-ції, (год.)	Лаборат. заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік, семестр	Іспит, семестр
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	–	2
Заочна	1	2	8	4	–	–	108	120	–	2

Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо – професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 17 “Електроніка, автоматизація та електронні комунікації” спеціальності 175 „Інформаційно-вимірювальні технології”, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26. 06. 2024 р.).

Робочу програму склав д.т.н., професор

Михайло КАСЯНЧУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри комп’ютерної інженерії, протокол №1 від 26 серпня 2024р.

Завідувач кафедри

Леся ДУБЧАК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Інформаційно-вимірювальні технології», протокол № 1 від 30.08 2024 р.

Голова ГЗС

Богдан МАСЛИЯК

ГАРАНТ ОП

Богдан МАСЛИЯК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"ФІЗИКА"

Опис дисципліни "Фізика"

Дисципліна – Фізика	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань: 17 – Електроніка, автоматизація та електронні комунікації,	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 175 „Інформаційно- вимірювальні технології”	Рік підготовки: <i>Денна</i> – 1 <i>Заочна</i> – 1 Семестр: <i>Денна</i> – 2 <i>Заочна</i> – 2
Кількість змістових модулів – 3		Лекції: <i>Денна</i> – 30 <i>Заочна</i> – 8 Лабораторні заняття: <i>Денна</i> – 30 <i>Заочна</i> – 4
Загальна кількість годин – 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр.	Самостійна робота: <i>Денна</i> – 48 год <i>Заочна</i> – 108 год Тренінги — 8 год Індивідуальна робота – 4 год.
Тижневих годин: денна форма навчання: 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни "Фізика"

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Фізика” є формування у студентів достатньо широкої підготовки в галузі фізики, оволодіння фундаментальними поняттями, законами і теоріями класичної та сучасної фізики, що забезпечує їм ефективне опанування спеціальних дисциплін і подальшу можливість використання нових фізичних принципів у галузі інформаційних технологій.

2.2 Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення фізики є:

1. Дати студентам теоретичні знання з основних фундаментальних понять класичної та сучасної фізики.
2. Навчити студентів методам та навичкам розв'язування конкретних задач та ознайомлення їх з сучасною науковою та обчислювальною технікою.
3. Сформувати у студентів майбутнього світогляд та сучасне фізичне мислення. Цю

задачу слід розглядати як базову частину підготовки майбутнього спеціаліста з комп'ютерно-інформаційних технологій та робототехніки.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- основні фундаментальні поняття, теорії та закони класичної та сучасної фізики;
- основні методи розв'язування фізичних задач;
- особливості, з якими відбуваються основні фізичні процеси у апаратних засобах комп'ютерної техніки;

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- розв'язувати основні типи фізичних задач;
- дати пояснення основним фізичним процесам і явищам;
- використовувати здобуті знання на практиці для моделювання комп'ютерних систем;
- застосувати фундаментальні знання на практиці при роботі з комп'ютерною технікою.

2.3 Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

K01. Здатність застосовувати професійні знання й уміння у практичних ситуаціях.

K14. Здатність проектувати засоби інформаційно-вимірювальної техніки та описувати принципи їх роботи.

2.4 Передумови для вивчення дисципліни

Зазначена дисципліна включена до циклу дисциплін професійної підготовки за переліком програми. У структурно-логічній схемі навчання зазначена дисципліна розміщена на I-му курсі. Вивчення курсу "Фізика" передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із шкільного курсу фізики, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи.

2.5 Результати навчання

ПР07. Вміти пояснити та описати принципи побудови обчислювальних підсистем і модулів, що використовуються при вирішенні вимірювальних задач.

ПР12. Знати та розуміти сучасні теоретичні та експериментальні методи досліджень з оцінюванням точності отриманих результатів.

3. Програма дисципліни "Фізика"

Змістовий модуль 1. Механіка.

Тема 1. Фізика та її роль в інформаційних технологіях. Кінематика поступального та обертального рухів матеріальної точки.

1. Фізика та її роль в інформаційних технологіях. 2. Системи фізичних одиниць. 3. Основні поняття та визначення механіки. 4. Кінематика. 5. Переміщення, швидкість та прискорення. 6. Кінематика поступального руху матеріальної точки. 7. Обертний рух. 8. Нормальне і тангенціальне прискорення. 9. Кутова швидкість та кутове прискорення. 10. Зв'язок між лінійними та кутовими величинами.

Література: 1, 5, 6.

Тема 2. Закони динаміки.

1. Динаміка. 2. Основні поняття та визначення динаміки. 3. Закони Ньютона. 4. Поняття імпульсу. 5. Закон збереження імпульсу. 6. Поняття механічної роботи. 7. Потужність. 8. Кінетична та потенціальна енергія. 7. Закон збереження механічної енергії.

Література: 3, 5, 6.

Тема 3. Механічні коливання.

1. Модель та рівняння гармонічних коливань. 4. Кінетична, потенціальна та повна енергія гармонічного осцилятора. 5. Математичний маятник. 6. Рівняння затухаючих коливань, його розв'язок. 7. Коефіцієнт затухання, логарифмічний декремент. 8. Вимушені коливання. 9. Рівняння вимушених коливань та його розв'язок. 10. Резонанс.

Тема 4. Механічні хвилі.

1. Поняття механічних хвиль. 2. Рівняння плоскої біжучої хвилі. 3. Енергія та інтенсивність хвилі. 4. Інтерференція та дифракція хвиль. 5. Стоячі хвилі.

Література: 4, 6, 9

Змістовий модуль 2. Електрика

Тема 5. Закон Кулона. Електричне поле.

1. Електрична взаємодія заряджених тіл. 2. Закон Кулона. 3. Електричне поле. 4. Напруженість електричного поля. 5. Робота сил електростатичного поля. 6. Потенціал. 7. Зв'язок між напруженістю і потенціалом. 8. Напряга.

Література: 3, 5, 6.

Тема 6. Електроємність. Конденсатори.

1. Електроємність. 2. Конденсатори, їх види. 3. Електроємність плоского конденсатора. 4. Енергія зарядженого конденсатора. 5. Об'ємна густина енергії електричного поля.

Література: 2, 5, 6.

Тема 7. Постійний електричний струм.

1. Електричний струм. 2. Густина струму. 3. Джерела струму. 4. Електрорушійна сила (ЕРС). 5. Робота і потужність струму. 6. Закони Ома і Джоуля-Ленца в інтегральній та диференціальній формах.

Література: 1, 5, 9.

Тема 8. Розгалужені електричні кола. Правила Кірхгофа. Розрахунок електричних кіл за допомогою правил Кірхгофа.

1. Розгалужені електричні кола. 2. Перше правило Кірхгофа. 3. Друге правило Кірхгофа. 4. Приклади їх застосування. 5. Місток Уїтстона.

Література: 1, 5, 7.

Тема 9. Електричний струм у металах, рідинах та вакуумі.

1. Електричний струм в металах. 2. Електричний струм в рідинах. 3. Закони Фарадея. 4. Електроліз, його застосування. 5. Електричний струм у вакуумі. 6. Вакуумний діод та тріод (транзистор).

Література: 4, 5, 6.

Тема 10. Електричний струм у напівпровідниках.

1. Власна та домішкова провідність напівпровідників. 2. Донорні та акцепторні напівпровідники. 3. Р–n перехід. 4. Напівпровідниковий діод та тріод (транзистор).

Література: 3, 5, 19.

Змістовий модуль 3. Магнетизм та змінний струм

Тема 11. Закон Ампера. Магнітне поле.

1. Магнітна взаємодія струмів. 2. Закон Ампера. 3. Індукція та напруженість магнітного поля. 4. Закон Біо-Савара-Лапласа. 5. Визначення напрямку сили Ампера. 1. Магнітне поле прямого, колового та соленоїдного струмів.

Література: 1, 5, 19.

Тема 12. Сила Лоренца. Магнітний потік.

1. Сила Лоренца. 2. Задача про рух зарядженої частинки в електричному і магнітному полях. 3. Радіус, частота, період та крок руху зарядженої частинки. 4. Траєкторія руху частинки. 5. Визначення напрямку сили Лоренца. 6. Робота по переміщенню провідника зі струмом в магнітному полі. 7. Визначення складової індукції магнітного поля, яка виконує роботу. 8. Магнітний потік.

Література: 3, 5, 9.

Тема 13. Електромагнітна індукція та самоіндукція.

1. Явище електромагнітної індукції. 2. ЕРС індукції. 3. Визначення напрямку індукційного струму. 4. Правило Ленца. 5. Вихрові струми. 6. Явище самоіндукції. 7. ЕРС самоіндукції. 8. Індуктивність. 9. Струми вмикання та розмикання. 10. Енергія магнітного поля струму.

Література: 4, 5, 7.

Тема 14. Змінний струм. Закон Ома для змінного струму. Послідовний і паралельний резонанс.

1. Отримання змінної ЕРС. 2. Змінний та квазістаціонарний струми. 3. Діючі і середні значення змінного струму. 4. Векторні діаграми. 5. Опір, індуктивність і ємність в колах змінного струму. 6. Закон Ома для змінного струму. 7. Послідовний і паралельний резонанс, їх умови.

Література: 3, 7, 19.

Тема 15. Робота і потужність в колах змінного струму. Передавання електричної енергії. Трансформатор.

1. Робота і потужність в колах змінного струму, активна і реактивна потужність. 2. Коефіцієнт потужності змінного струму. 3. Передавання електричної енергії. 4. Трансформатор, режими його роботи. 5. Коефіцієнт трансформації.

Література: 1, 5, 7.

4. Структура залікового кредиту дисципліни "Фізика"

(денна форма навчання)

№ п/п	Т Е М А						
		Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1.							
1	Фізика та її роль в інформаційних технологіях. Кінематика поступального та обертового рухів матеріальної точки.	3	4	3			опитування
2	Закони динаміки.	3	2	3			опитування
3	Механічні коливання.	1	4	3			опитування

4	Механічні хвилі.	1	2	3	1	2	опитування
Змістовий модуль 2.							
5	Закон Кулона. Електричне поле.	2	2	3	1	3	опитування
6	Електроємність. Конденсатори.	2	2	3			опитування
7	Постійний електричний струм.	2	4	3			опитування
8	Розгалужені електричні кола. Правила Кірхгофа. Розрахунок електричних кіл за допомогою правил Кірхгофа.	2	2	3			опитування
9	Електричний струм у металах, рідинах та вакуумі.	2	2	3			опитування
10	Електричний струм у напівпровідниках	2	2	3			опитування
Змістовий модуль 3.							
11	Закон Ампера. Магнітне поле.	2	–	3	2	3	опитування
12	Сила Лоренца. Магнітний потік.	2	–	3			опитування
13	Електромагнітна індукція та самоіндукція.	2	–	4			опитування
14	Змінний струм. Закон Ома для змінного струму. Послідовний і паралельний резонанс.	2	2	4			опитування
15	Робота і потужність в колах змінного струму. Передавання електричної енергії. Трансформатор.	2	2	4			опитування
Разом		30	30	48	4	8	

(заочна форма навчання)

№	Т Е М А					
		Лекції	Лабор. заняття	ІРС	Тренінг	СРС
Змістовий модуль 1.						
1	Фізика та її роль в інформаційних технологіях. Кінематика поступального та обертального рухів матеріальної точки.	1,0				8
2	Закони динаміки.		1			8
3	Механічні коливання.	1,0				8
4	Механічні хвилі.					8
Змістовий модуль 2.						
5	Закон Кулона. Електричне поле.	1,0				8
6	Електроємність. Конденсатори.					8
7	Постійний електричний струм.		1			8

8	Розгалужені електричні кола. Правила Кірхгофа. Розрахунок електричних кіл за допомогою правил Кірхгофа.					8
9	Електричний струм у металах, рідинах та вакуумі.	1,0				8
10	Електричний струм у напівпровідниках		1			8
Змістовий модуль 3.						
11	Закон Ампера. Магнітне поле.	1,0				8
12	Сила Лоренца. Магнітний потік.					8
13	Електромагнітна індукція та самоіндукція.	1,0				4
14	Змінний струм. Закон Ома для змінного струму. Послідовний і паралельний резонанс.					4
15	Робота і потужність в колах змінного струму. Передавання електричної енергії. Трансформатор.	1,0	1			4
Разом		8	4			108

5. Тематика лабораторних занять

Лабораторна робота №1.

Тема: Вступне заняття. Правила техніки безпеки. Похибки при вимірюваннях фізичних величин. Наближені обчислення. Вимірювальні прилади.

Мета: Засвоєння правил техніки безпеки, засвоєння знаходження похибок при вимірюваннях фізичних величин та наближених обчисленнях, ознайомлення з вимірювальними приладами.

Питання для обговорення.

1. Основні правила підготовки студента до виконання лабораторної роботи
2. Основні одиниці Міжнародної системи одиниць.
3. Абсолютна та відносна похибки вимірювання фізичних величин.

Література: 2, 7, 15.

Лабораторна робота №2.

Тема: Вимірювання густини твердих тіл методом безпосередніх вимірювань.

Мета: Ознайомлення з методами визначення густини твердих тіл методом безпосередніх вимірювань.

Питання для обговорення.

1. Співвідношення між масою, вагою та питомою вагою фізичних тіл.
2. Будова, принцип дії та правила користування вимірювальних пристроїв.
3. Обговорення і аналіз отриманих результатів.

Література: 2, 6, 15.

Лабораторна робота №3.

Тема: Вивчення кінематики руху матеріальної точки.

Мета: Вивчення законів кінематики руху матеріальної точки.

Питання для обговорення.

1. Основна задача механіки, система відліку, поступальний рух.

2. Рух тіла кинутого горизонтально та під кутом до горизонту.
  3. Обговорення і аналіз отриманої траєкторії руху кульки при різних висотах.
- Література: 2, 6, 15.

Лабораторна робота №4.

Тема: Вивчення динаміки руху матеріальної точки.

Мета: Вивчення законів динаміки руху матеріальної точки.

Питання для обговорення.

1. Основні закони динаміки.
2. Імпульс, енергія та закони збереження цих величин.
3. Обговорення і аналіз вимірних та обчислених результатів.

Література: 4, 6, 15.

Лабораторна робота №5.

Тема: Дослідження коливальних рухів на моделі математичного маятника.

Мета: Вивчення законів коливальних рухів на моделі математичного маятника.

Питання для обговорення.

1. Вплив параметрів математичного маятника на період та частоту його коливань.
2. Вивід робочої формули для обчислень.
3. Обговорення і аналіз отриманого значення прискорення вільного падіння.

Література: 2, 6, 15.

Лабораторна робота №6.

Тема: Вивчення власних коливань струни.

Мета: Вивчення законів власних коливань струни.

Питання для обговорення.

1. Швидкість поширення хвиль. Хвильовий опір.
2. Поняття довжини хвилі, частота та період коливання струни.
3. Обговорення і аналіз графіку залежності швидкості поширення хвилі від натягу струни.

Література: 4, 6, 15.

Лабораторна робота №7.

Тема: Підсумкове заняття з лабораторних робіт теми «Механіка».

Мета: Підведення підсумків виконання лабораторних робіт з теми «Механіка».

Питання для обговорення.

1. Обговорення результатів виконання лабораторних робіт.
2. Обговорення та аналіз основних помилок при виконанні лабораторних робіт.
3. Обговорення і аналіз результатів обчислень.

Література: 2, 15.

Лабораторна робота №8.

Тема: Повторення правил техніки безпеки при виконанні лабораторних робіт з електрики.

Мета: Повторення правил техніки безпеки при виконанні лабораторних робіт з

електрики.

Питання для обговорення.

1. Обговорення основних засад дотримання правил техніки безпеки при виконанні лабораторних робіт з електрики.
2. Повторення основних засад підготовки до лабораторних робіт з електрики.
3. Обговорення питань оцінювання робіт студентів.

Література: 2, 15

Лабораторна робота №9.

Тема: Вивчення електровимірювальних приладів.

Мета: Ознайомлення з основними електровимірювальними приладами, які будуть використовуватись при виконанні лабораторних робіт з електрики.

Питання для обговорення.

1. Основні системи електровимірювальних пристроїв.
2. Поняття рівномірної та нерівномірної шкали аналогових вимірювальних пристроїв.
3. Обговорення і аналіз позначень на електровимірювальних пристроях, які будуть використовуватись при виконанні лабораторних робіт з електрики.

Література: 7, 14, 15.

Лабораторна робота №10.

Тема: Вивчення закону Ома для ділянки та повного кола..

Мета: Вивчення закону Ома для ділянки та повного кола.

Питання для обговорення.

1. Закон Ома у інтегральній та диференціальній формах.
2. Застосування закону Ома для визначення електричних величин у повних колах.
3. Аналіз отриманих експериментальних даних та порівняння їх з теоретичними розрахунками.

Література: 7, 14, 15.

Лабораторна робота №11.

Тема: Дослідження послідовного та паралельного з'єднання опорів.

Мета: Вивчення законів послідовного та паралельного з'єднання опорів.

Питання для обговорення.

1. Основні співвідношення знаходження загального опору, сили струму та напруги при послідовному та паралельному з'єднанні резисторів.
2. Електричні кола зі змішаним з'єднанням резисторів.
3. Аналіз отриманих експериментальних даних та порівняння їх з теоретичними розрахунками.

Література: 7, 14, 15.

Література: 1, 7.

Лабораторна робота №12.

Тема: Зняття вольт-амперної характеристики напівпровідникового діода.

Мета: Вивчення та дослідження вольт-амперної характеристики

напівпровідникового діода.

Питання для обговорення.

1. Обговорення принципу роботи електронно-діркового переходу.
2. Пряме та зворотне ввімкнення напівпровідникового діода.
3. Аналіз експериментально отриманих прямих і зворотніх ВАХ та порівняння їх з теоретичними.

Література: 2, 7, 15

Лабораторна робота №13.

Тема: Перевірка правил Кірхгофа.

Мета: Вивчення та дослідження правил Кірхгофа при розгалуженому з'єднанні споживачів струму.

Питання для обговорення.

1. Перше та друге правила Кірхгофа.
2. Використання правил Кірхгофа для розрахунку розгалужених електричних кіл.
3. Аналіз отриманих експериментальних даних та порівняння їх з теоретичними розрахунками.

Література: 7, 14, 15.

Лабораторна робота №14.

Тема: Вимірювання роботи і потужності постійного струму.

Мета: Засвоєння методів вимірювання роботи і потужності постійного струму.

Питання для обговорення.

1. Основні співвідношення знаходження роботи і потужності постійного струму.
2. Робота і потужність постійного струму в розгалужених електричних колах.
3. Аналіз отриманих експериментальних даних та порівняння їх з теоретичними розрахунками.

Література: 7, 14, 15.

Лабораторна робота №15.

Тема: Підсумкове заняття.

Мета: Підведення підсумків виконання лабораторних робіт.

Питання для обговорення.

1. Обговорення результатів виконання лабораторних робіт з електрики.
2. Обговорення та аналіз основних помилок при виконанні лабораторних робіт.
3. Обговорення і аналіз оцінок.

Література: 2, 15.

6. Самостійна робота студентів
(денна форма навчання)

№ п/п	Тематика	Завдання
1	Рух тіла відносно неінерційних систем відліку. Сили інерції: відцентрова сила і сила Коріоліса.	Розв'язок задачі з теми „Сили інерції: відцентрова сила і сила

		Коріоліса“
2	Закон всесвітнього тяжіння. Сила тяжіння. Момент сили. Умови рівноваги тіл. Момент сили і пари сил відносно точки. Момент сили відносно осі. Закон збереження моменту імпульсу.	Розв'язок двох задач з тем „Сила тяжіння. Момент сили. Закон збереження моменту імпульсу.“
3	Інтерференція та дифракція хвиль. Ефект Доплера Звукові хвилі та їх характеристики. Елементи акустики.	Розв'язок двох задач з теми „Ефект Доплера“
4	Основи молекулярно-кінетичної теорії газів. Основне рівняння МКТ. Рівняння Клапейрона-Менделєєва. Основні закони ідеального газу. Ізопроееси.	Розв'язок задачі з теми „Основне рівняння МКТ.“
5	Основи термодинаміки. Термодинамічна система. Внутрішня енергія тіла. Перший закон термодинаміки. Адіабатний процес. Робота газу при ізопроеесах. Теплоємність. Фазові переходи. Цикл Карно. Другий закон термодинаміки.	Розв'язок задачі з теми „Основи термодинаміки.“
6	Електричний струм в газах. Самостійна і несамостійна провідність. Різні види розрядів в газах.	Розв'язок задачі з теми „Електричний струм в газах.“
7	Магнітна сприйнятливність Магнітна проникність. Діа-, пара- феромагнетизм.	Розв'язок задачі з теми „Магнітна проникність.“
8	Основні положення квантової оптики. Закони фотоелементу. Фотоелементи та їх застосування. Фотони.	Розв'язок задачі з теми „Закони фотоелементу.“

(заочна форма навчання)

№ п/п	Тематика	Завдання
1	Рух тіла відносно неінерційних систем відліку. Сили інерції: відцентрова сила і сила Коріоліса.	Розв'язок задачі з теми „Сили інерції: відцентрова сила і сила Коріоліса“
2	Закон всесвітнього тяжіння. Сила тяжіння. Момент сили. Умови рівноваги тіл. Момент сили і пари сил відносно точки. Момент сили відносно осі. Закон збереження моменту імпульсу.	Розв'язок двох задач з тем „Сила тяжіння. Момент сили. Закон збереження моменту імпульсу.“
3	Інтерференція та дифракція хвиль. Ефект Доплера Звукові хвилі та їх характеристики. Елементи акустики.	Розв'язок двох задач з теми „Ефект Доплера“
4	Основи молекулярно-кінетичної теорії газів. Основне рівняння МКТ. Рівняння Клапейрона-Менделєєва. Основні закони ідеального газу. Ізопроееси.	Розв'язок задачі з теми „Основне рівняння МКТ.“
5	Основи термодинаміки. Термодинамічна система. Внутрішня енергія тіла. Перший закон термодинаміки. Адіабатний процес. Робота газу при ізопроеесах. Теплоємність. Фазові переходи.	Розв'язок задачі з теми „Основи термодинаміки.“

	Цикл Карно. Другий закон термодинаміки.	
6	Електричний струм в газах. Самостійна і несамоствійна провідність. Різні види розрядів в газах.	Розв'язок задачі з теми „Електричний струм в газах.“
7	Магнітна сприйнятливність Магнітна проникність. Діа-, пара- феромагнетизм.	Розв'язок задачі з теми „Магнітна проникність.“
8	Основні положення квантової оптики. Закони фотоефекту. Фотоелементи та їх застосування. Фотони.	Розв'язок задачі з теми „Закони фотоефекту.“

7. Тренінг з дисципліни «Фізика»

№ п/п	Вид роботи	Порядок проведення тренінгу	Кількість годин
1	Розв'язування чотирьох фізичних задач	<ul style="list-style-type: none"> - опис фізичної задачі; - розбиття задачі на окремі підзадачі; - об'єднання розв'язаних підзадач в єдине ціле з метою вирішення усієї задачі. 	8

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням мультимедійних та інших ТЗН; лабораторні заняття в спеціалізованих лабораторіях, в тому числі з використанням сучасної комп'ютерної техніки; індивідуальні заняття; робота в Інтернет, самоствійна робота студентів.

В процесі вивчення дисципліни "Фізика" використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- тренінг
- самоствійна робота студентів;
- підсумковий письмовий екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Фізика" визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	15 %	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самоствійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне усного опитування під час занять (4	Письмова робота: 1теоретичне питання, 1 задача	Середнє арифметичне усного опитування під час занять (11	Письмова робота: 1теоретичне питання, 1 задача	Виконання 4-ох завдань	Розв'язування 10-ти задач	Два теоретичні питання по 25 балів,

теми)		тем)				задача = 50 балів
-------	--	------	--	--	--	----------------------

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	ВІДМІННО	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Лабораторні стенди до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Фізика”	1-15
2.	Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Фізика” для студентів спеціальності 123 “Комп’ютерна інженерія”. Тернопіль, ФО-П «Шпак», 2019.	5-15
3.	Навчальний посібник «Фізика» (I частина) для студентів спеціальностей «Комп’ютерна інженерія», «Комп’ютерні науки», «Програмна інженерія». Тернопіль, ФО-П «Шпак», 2014.	1-4
4.	Навчальний посібник «Фізика» (II частина) для студентів спеціальностей «Комп’ютерна інженерія», «Комп’ютерні науки», «Програмна інженерія». Тернопіль, ФО-П «Шпак», 2017.	5-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

- Бушок Г. Ф., Левандовський В. В., Півень Г. Ф. Курс фізики: Навч. посібник: У 2 кн. Кн.1. Фізичні основи механіки. Електрика і магнетизм. - 2-ге вид. – [електронний доступ http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2015/Byshok_P2_2003_278.pdf]
- Волков О.Ф., Лумпієва Т.П. Курс фізики: У 2-х т. Навчальний посібник для студентів інженернотехнічних спеціальностей вищих навчальних закладів – [електронний доступ https://zfftt.kpi.ua/images/library/Volkov_Tom_1.pdf]

3. А.О. Мамалуй, М.В. Лебедєва, Т.І. Храмова Класична механіка. Термодинаміка і статистична фізика. Електрика та магнетизм.: Підручник за заг. ред. А.О. Мамалуй - НТУ «ХП», 2012. 352с
4. М.М.Касянчук, І.Р.Паздрій Фізика /частина I/ – Т.: ТНЕУ, ФОП Шпак В.Б., 2017
5. М.М.Касянчук, І.Р.Паздрій, І.З.Якименко Фізика /частина II/ – Т.:, ФОП Шпак В.Б., 2017
6. Дворниченко А. В., Збірник задач з фізики з прикладами розв'язання : навч. посіб. : у 2 ч. / А. В. Дворниченко, Я. О. Ляшенко, О. В. Хоменко, Г. С. Корнющенко. – [електронний доступ https://pom.sumdu.edu.ua/Data/For_students/Bakalavr-1k/Med-bil-phis/electricity.pdf]
7. Дущенко В.П., Кучерук І.М. Загальна фізика. - [електронний доступ. https://dut.edu.ua/uploads/1_1769_52646188.pdf]
8. Лопатинський І.Є., Зачек І.Р., Ільчук Г.А., Романишин Б.М. Фізика. Підручник. - [електронний доступ <https://www.twirpx.com/file/2808600/>]

Додаткова література:

9. О.В. Лисенко Фізика: Конспект лекцій /Укладач О.В. Лисенко. – [електронний доступ https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/425/1/Lysenko_physics_lek_2%5b1%5d.pdf]
10. Загальна фізика. Збірник задач /під ред. І.П.Гаркуші/ 2-ге видання — К.: Техніка, 2004. - 560 с.. http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2015/Garkysya_2004_560.pdf
11. Касянчук М.М., Паздрій І.Р. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Фізика” для студентів спеціальності 123 “Комп’ютерна інженерія”. Тернопіль, ФОП «Шпак», 2019
12. Фізика. Лабораторний практикум: навчальний посібник для студентів інженерно-технічних спеціальностей денної та заочної форм навчання / Д. А. Захарчук, Л. В. Ящинський – [електронний доступ https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-01/Фізика_Лабораторний_практикум.pdf]
13. Фізика для інженерних спеціальностей. Кредитно-модульна система: Навч. посібник. - У 2 ч. / ВВ. Куліш, А. М. Соловійов, О. Я. Кузнєцова, В. М. Кулішенко. - К.: Книжкове вид-во НАУ, 2015
14. Ігор Зачек, Іван Лопатинський, Степан Дубельт Фізика і комп’ютерні технології. Львів: Львівська політехніка. 2019. 360 с